

РЕШЕНИЕ

№ 2216

гр. София, 04.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 25.03.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Антоанета Аргирова

ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова

Анастасия Хитова

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **1123** по описа за **2022** година докладвано от съдия Луиза Христова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на полицейски орган при 01 РУ - СДВР, чрез пълномощника му юрк. П., срещу Решение от 10.12.2021 г. по адм. дело № 11533/2020 г. по описа на Софийския районен съд, с което СРС, НО, 111-ти състав е отменил Заповед за задържане на лице с рег. №225зз-987/31.07.2020г., издадена М. Н. – полицай при 01 РУ - СДВР, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, във връзка с чл. 325 от НК и ЗМ № 1309/2020г., е задържан за срок до 24 часа П. П. К. с ЕГН [ЕГН].

Наведеното касационно основание за оспорване, предвид изложените в жалбата оплаквания, е за неправилност на решението, поради нарушение на материалния закон и съществено нарушение на съдопроизводствените правила - чл.209, т.3, предл.1 и 2 АПК, аргументирано в жалбата. Неправилно СРС е приел, че в заповедта липсват фактически основания. В оспорената заповед като такива са посочени воденото ЗМ № 1309/2020г. във връзка с чл. 325, ал.1 от НК. По посоченото ЗМ е установено съпричастие към престъпление на задържаното лице, което след това е привлечено като обвиняем. Следователно били са налице данни за извършено престъпление. Процесната заповед съдържа и останалите реквизити по чл. 74, ал.2 от ЗМВР. По делото е представено и постановление за задържане № 26356 от 31.07.2020г. за

задържане до 72 ч. с оглед защита на обществения интерес. Поради това се иска оспореното решение да бъде отменено. Претендира се юрисконсултско възнаграждение. Прави се възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на пълномощника на ответника. Подробни съображения се излагат в писмени бележки по съществото на спора.

Ответникът - П. П. К., чрез процесуалния си представител, изразява становище за неоснователност на жалбата и моли решението на СРС да бъде оставено в сила като правилно и законосъобразно.

Участващият по делото прокурор от С. градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Съдът, като взе предвид релевираните с жалбата касационни основания и служебно на основание чл.218, ал.2 от АПК провери изцяло валидността, допустимостта и съответствието на оспореното решение с материалния закон, намира за установено следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, а разгледана по същество е неоснователна. Оспореното първоинстанционно решение е валидно, допустимо и правилно.

СРС е приел за установено от фактическа страна, че на 31.07.2020г. на пл. „О. мост“, [населено място], свидетелката Л. Т. давала интервю пред журналистически екип на „Нова телевизия“, в което изразявала несъгласието си с протеста. Към нея се приближил К. с израза „марш от тука!“ и изсипал течността от чашата, която държал в дясната си ръка. Св. Т. вдигнала бастуна, който държала, и му нанесла удар в областта на гърдите. К. хванал бастуна и го издърпал от ръцете ѝ, след което го пуснал на асфалта и се обърнал към свидетелката с думите „За вас сме тука и за нашите деца, мърла!“ В този момент към К. се насочили двама полицаи, които го задържали и отвели в 01 РУ на СДВР, където била изготвена процесната заповед. Тази фактическа обстановка е установена от свидетелските показания на св. Х. и изслушаната тройна комплексна видео-техническа и лицево-идентификационна експертиза. Св. С. твърди, че е отишъл на място, когато К. се е карал на възрастна жена, и не е възприел началото на конфликта – изливането на чашата и удара с бастун. Св. Т. твърди, че бастуна ѝ е изтръгнат и е ударена с него, но същото не се потвърждава от видео-експертизата. Поради това съдът правилно е кредитирал показанията на св. Х. и се е усъмнил в достоверността на показанията на св. Т. и св. С..

При тази фактическа обстановка съдът е изложил правни изводи за незаконосъобразност на процесната заповед за задържане, поради липса на фактически основания за задържането. Посочването на чл. 325 от НК и номера на заявителския материал е приел за недостатъчни да изяснят точно в какво се състои подозрението за извършено престъпление от задържаното лице. То не се изяснявало и от административната преписка. Приложената докладна записка от полицейските служители, извикани за съдействие, не изяснявала в цялост фактическата обстановка, нито освобождавала полицейския орган от задължението сам да изложи конкретните факти, които е възприел, за да задържи лицето. Макар и привлечен в качеството на обвиняем в престъпление по чл. 325 от НК с издадено постановление от прокурор за задържане до 72 ч., съдът по НЧД № 9981/2020г. е отказал да вземе по отношение на К. мярка за неотклонение, тъй като извършеното от него не представлява престъпление, а административно нарушение по чл.1, ал.2 от УБДХ. Т.е. става въпрос за друго основание за задържане, различно от това по чл. 72, ал.1, т.1 от ЗМВР.

Настоящата съдебно инстанция споделя правната аргументация на първоинстанционния съд.

Съгласно чл.30, ал.1 от Конституцията на Република България /КРБ/ всеки има право на лична свобода и неприкосновеност. Разпоредбата на чл.30, ал.2 КРБ предвижда, че никой не може да бъде задържан, подлаган на оглед или обиск или на друго посегателство върху личната неприкосновеност освен при условията и по реда, определени със закон. Съгласно чл.30, ал.3, изр.1 КРБ единствено и само в изрично посочените от закона неотложни случаи компетентните държавни органи могат да задържат гражданин, за което незабавно уведомяват органите на съдебната власт. В срок от 24 часа от задържането органът на съдебната власт се произнася по неговата законосъобразност, постановява чл.30, ал.3, изр.2 КРБ.

В съответствие с член 5, § 1, изр.1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, ратифицирана със закон на Народното събрание от 31 юли 1992 г. /ДВ, бр. 66 от 1992 г./, в сила за Република България от 7 септември 1992 г. /“Европейска конвенция за правата на човека” – ЕКПЧ/, всеки има право на свобода и сигурност. В юриспруденцията на ЕСПЧ са изведени няколко стандарта при закрилата на това право. Първият е изчерпателност на изключенията по член 5, § 1, изр.2, б.”а” – б.”г” ЕКПЧ, чието тълкуване трябва да е задължително стриктно, а разширителните обосновки при приложението им са недопустими. Целта е да се гарантира, че никой няма да бъде произволно лишен от свобода на основание, което не е предвидено в конвенцията. Вторият е законност на лишаването от свобода по националния закон, както от процесуална, така и от материалноправна страна. За целта чл. 5, § 2 - § 5 ЕКПЧ гарантират сбор от материалноправни права, свеждащи до минимум рисковете от произвол при лишаване от свобода. Такова е правото по член 5, § 2 ЕКПЧ задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за ареста си при задължение на държавата чрез компетентния национален орган да обоснове всяко лишаване от свобода на всеки един етап.

Процесното задържане не покрива стандарта за законност и за непроизволност като основополагащи общи принципи при ограниченията на правото на свобода и сигурност.

Разпоредбата на чл. 72 от ЗМВР регламентира правомощието на полицейските органи да задържат за срок не по-дълъг от 24 часа лицата, по отношение на които са налице обстоятелствата на чл. 72, ал. 1, т. 1 - 7 от ЗМВР. Заповедта е издадена на основание чл. 72, ал. 1, т.1 от ЗМВР, съгласно който полицейските органи могат да задържат лице за което има данни, че е извършило престъпление. Съгласно разпоредбата на чл. 74, ал. 2 от ЗМВР в заповедта за задържане се посочват основанията за задържането, а съгл. чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК административният акт следва да съдържа фактически и правни основания за издаване на акта. В атакуваната заповед не е налице описание на фактическата обстановка, като лаконично е посочен номера на ЗМ и разпоредбата на НК. От докладната записка на полицейските служители, извикани на място след като е станал конфликта между К. и св. Т., се установява, че К. се е държал неадекватно, псувал, нападал жената, лъхал на алкохол, не изпълнявал полицейски разпореждания и оказал съпротива при задържането. Тези факти не се потвърждават от събраните по делото доказателства. Последните установяват различна фактическа обстановка, която от своя страна не кореспондира с правното основание, посочено в процесната заповед, а именно с чл. 72, ал.1, т.1 от ЗМВР във връзка с чл. 325 от НК. В тях не се съдържат данни за извършено престъпление хулиганство, както е приел

административния орган, а за административно нарушение – дребно хулиганство по смисъла на УБДХ.

Заповедта по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР за срок до 24 часа се явява принудителна административна мярка която цели чрез задържането да се предотврати възможността конкретното лице да извърши престъпление, да продължи да извършва престъпления или да се укрие. Тя е и с цел започване на процедура по разследване срещу вероятен извършител на престъпление. Разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР предполага наличие на данни, от които да се направи обосновано предположение за съпричастност на конкретно лице в извършване на престъпление и за наличието на обективна необходимост от прилагане на принудителната административна мярка, като тази ПАМ е с превантивна функция - цели да се попречи на конкретното лице да извърши друго престъпление, да се укрие или да осуети наказателно преследване. В случая конкретното лице е било част от продължаващ във времето протест на пл. „О. мост“ и въобще няма данни, от които да се направи извод, че ще се укрие или че задържането му ще се осуети. Не са изпълнени предпоставките за задържане по чл. 72, ал.1, т.1 от ЗМВР, а по чл. 72, ал.1, т.7 във връзка с чл.1, ал.1, т.1 от УБДХ. Това основание обаче не е посочено в процесната заповед, нито на задържаното лице е съставен акт по чл.2, ал.1 от указа.

Горното налага извод, че оспореното съдебно решение по своя краен резултат е правилно и следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл.221, ал.2, АССГ, XII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение от 10.12.2021 г. по адм. дело № 11533/2020 г. по описа на Софийския районен съд, НО, 111-ти състав.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване /чл.223 АПК/.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.